

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag: Gång- och cykeltunnel mellan Kvarnholmen och Djurgården

Inkom den 16 augusti 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har lämnats om en gång- och cykeltunnel nedsänkt i vattnet mellan Kvarnholmen och Djurgården. Förslagsställaren skriver att en tunnel skulle möjliggöra en stor besparing i tid för många pendlare som då helt kan övergå till att cykla vilket sparar utsläpp, gynnar allmänhälsan och avlastar trafiksituationen kring Stadsgården och Slussen. Vidare menar förslagsställaren att en tunnel skulle förbättra Nacka Strands, Kvarnholmens, Finnboda Hamns och Saltsjöqvarns kommersiella dragningskraft avsevärt samt locka ännu fler stockholmare till vår kommun.

Enheten för strategisk stadsutveckling har på en övergripande nivå utrett de utmaningar som en gång- och cykeltunnel skulle innebära. En gång- och cykeltunnel på Saltsjöns botten innebär stora säkerhetsmässiga, tekniska och miljömässiga utmaningar, vilket i sin tur ger upphov till höga kostnader. Sammantaget bedöms inte kostnaderna som skäliga med hänsyn till tunnelns nytta. I sammanhanget ska det också lyftas att det föreligger goda möjligheter att färdas med SL:s reguljära pendelbåtslinje.

Förslagen i medborgarförslaget

Medborgarförslaget innebär att kommunen ska utreda möjligheten att anlägga en gång- och cykeltunnel nedsänkt i vattnet mellan Kvarnholmen och Djurgården. Sträckan trafikeras dagligen i båda riktningarna av mycket människor. En tunnel skulle möjliggöra en stor besparing i tid för många pendlare som då helt kan övergå till att cykla vilket sparar utsläpp, gynnar allmänhälsan och avlastar trafiksituationen kring Stadsgården och Slussen. En tunnel skulle förbättra Nacka Strands, Kvarnholmens, Finnboda Hamns och Saltsjöqvarns kommersiella dragningskraft avsevärt samt locka ännu fler stockholmare till vår kommun. Att avgränsa till enbart gång- och cykeltunnel gör det modernt och hållbart samtidigt som det blir en infrastruktursatsning som faktiskt är genomförbar inom rimlig framtid.

Enheten för strategisk stadsutvecklings utredning och bedömning

Med SL:s reguljära pendelbåtlinje 80 kan man åka till Allmänna gränd på Djurgården från Kvarnholmen. Det är tillåtet att ta med sig cykel ombord i mån av plats. Beroende på tur/fartyg så får det plats med 15 respektive 30 cyklar. Resan beräknas till 19 minuter enligt tabell. Från Finnboda hamn tar resan 13-14 minuter. Linje 80 är en mycket uppskattad kollektivtrafikförbindelse och antal resenärer har ökat kraftigt sedan trafikstart.

Nacka kommun arbetar med att upprätthålla och utveckla möjligheterna till att cykla tryggt och säkert i Nacka samt bygga cykelparkeringar med goda låsmöjligheter. Kommunen för också kontinuerlig dialog med Region Stockholm Trafikförvaltningen (vanligen benämnt SL) kring kollektivtrafikens utveckling.

Det finns olika tekniska lösningar för att bygga en gång- och cykeltunnel under vatten. Men vi kan anta att en betongkonstruktion av typen sänktunnel är mest naturligt i passagen av Saltsjön mellan Kvarnholmen och Djurgården. En sådan tunnel i Saltsjön måste konstrueras för att skyddas från påsegling eller kapsejsning samt klara säkerhetskrav såsom brand och utrymning. Det är dock en stor utmaning att få en tillgängliganpassad tunnel på en så pass kort sträcka som 400 - 500 meter och ett djup på 30 meter. En sträcka som är omkring tre gånger så lång skulle behövas för att erhålla en acceptabel lutning om 5 %. Det innebär att tunneln skulle behöva anläggas i en serpentinliknande form för att erhålla tillräcklig längd och därtill acceptabel lutning. Tunneln kan även behöva förses med ramper och/eller hissar på respektive sida om Saltsjön.

Ytterligare en utmaning är att bottensedimenten i Saltsjön är starkt förorenade. I samband med anläggande av en tunnel kan det ge upphov till otillåtna och/eller oönskade negativa miljökonsekvenser. Även trygghetsfrågor är viktiga för en lång cykeltunnel, då det råder begränsade möjligheter att sätta sig i säkerhet i samband med en oönskad händelse så som ett överfall i tunneln. Detta kan påverka människors vilja att gå eller cykla där.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

En gång- och cykeltunnel på Saltsjöns botten innebär stora säkerhetsmässiga, tekniska och miljömässiga utmaningar, vilket i sin tur ger upphov till höga kostnader. Detta sammantaget kan inte anses motsvara tunnelns nytta.

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Bilaga

Medborgarförslag som inkommit den 16 augusti 2021

Charlotte Persson
Enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Henrik Svensson
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling